

Domadi glasovi

Štev. 209

Lienz, totek 8. oktobra 1946.

Leto 2.

»IZ VELIKIH GROZOT-K MARIJKV LURDU«

100.000 UJETNIKOV, DEPORTIRANCEV IN
IN INTERNIRANCEV V LURDU.

Pretekli mesec je častitljiva
Marijina božja pot v Lurdu do-

živela čudovito romanje, kakršnega Lurd še ni doživel. Pred Mariji-
no votlino je prihitelo 100.000 mož iz vse Francije, ki so med sve-
tovno vojsko trpeli v nemških taboriščih kot vojni ujetniki ali po-
litični interniranci ali pa nasilno preseljeni na prisilno delo.
Prihiteli so tudi zastopniki Angležev in Ircev.

Na Roženvenskem trgu nasproti lurški baziliki je bil na-
pravljen prav v ta namen ogromen podstavek, na katerem je bilo po-
stavljenih 18 oltarjev. Na teh oltarjih je bralo sv. maše 18 fran-
coskih duhovnikov, kateri so nekda v lajike preoblečeni prišli v
Nemčijo pomagat trpečim svojim rojakom, kateri so trpeli v 18 tabo-
riščih do propada Hitlerjeve Nemčije. Vsi romarji so prejeli sv.
obhajilo, katero je delilo 200 duhovnikov in sicer kar med vrstami
stoječih romarjev. Sv. maše so se vrstile od polnoči dalje na vseh
18 oltarjih saj je bilo med romarji več kot 1000 duhovnikov. S 33
posebnimi vlaki se je pripeljalo 35.000 romarjev, 30.000 mož je pri-
šlo peš, 6000 se jih je pripeljalo na svojih vozech, vsi drugi tiso-
či pa na kolesih, avtobusih in na avtomobilih.

Iz pokrajine Bayonne je prišlo 5000 mož, ki so vso noč od
sobote na nedeljo prebili v votlini ter ves čas molili. Dokler se
niso začele sv. maše na trgu, je ves čas silno deževalo. Nato pa se
je nebo kar nenkrat zjasnilo in petje stotisoč-glave-množice, ki
je pela "Gospod usmili se", se je razleglo čez vse mesto.

Med navzočnimi je bil pariški nadškof kardinal Suhard, ki
je s hostijo blagoslovil 500 invalidov, katere so prinesli njino-
vi tovariši. Dalje je bil navzočen kardinal Gerlier, nekda škof v
Lurdu, ter 15 nadškofov in škofov. Angleško delegacijo je pripeljal
škof Parher iz Northamptona. Manjšo skupino s škotskega je privedel
kanonik Galbraith, medtem ko je Irsko delegacijo vodil irski poštni
minister Little. Zastopani so bili tudi Poljaki. Posebno pozornost
je vzbudila skupina 40 francoskih mož iz manjše francoske vasi bli-
zu mesta St. Etienne. Te so bili namreč ob angleškem porazu pri Dun-
kirchnu Nemci pograbili in vlekli s seboj v koncentracijsko tabo-
rišče, kjer so prebili celih 6 let. Dalje so bili med romarji nav-
zočni tudi francoski vojni minister Michelet, burbonska princeza
Ksaver in Louis, general Giraud itd. Med mašo je pridigal fran-
coski duhovnik, ki se je srečno vrnil iz Dachaua.

Ves prostor pred votlino je bil razdeljen na toliko delov,
kolikor taborišč je bilo v Nemčiji, v katerih so sednji romarji med
vojsko vzdihovali. V nedeljo popoldne so se romarji zbrali vsak v
svojem "taborišču". Vsako tako "taborišče" je spremljala skupina
duhovnikov, ki so nosili Najsvetejše. Tako se je razvila ogromna
procesija že podnevi, nakar se je ponoči ponovila z bakljami.

Vse dekoracije za to romarsko slovesnost in ves načrt sta
izdelala dva francoska umetnika, ki sta sama bila vojna ujetnika. Na

romanju so prepevali posebno romarsko himno, katero je nalašč v ta namen zložil bivši vojni ujetnik. Pesnik grof Patrik de la Tour du Pin, tudi bivši vojni ujetnik pa je za to romanje spisal poseben križev pot. "Križev pot vojnih ujetnikov".

Sv. oče Pij XII. je za to, priliko administratorju lurške škofije poslal posebno poslanico za te romarje v kateri govori o teh možeh kot ljudeh, ki prihajajo "iz velikih grozot", kakršne nam opisuje skrivno razodetje Sv. Janeza.

TUDI BRAZILIJA SE ZANIMA ZA BEGUNCE

Zadnje čase se razne čezmorske države vedno bolj zanimajo za begunce, ki bi jih radi naselile v svojih pokrajinah. Zdaj se oglašata tudi Brazilija, ki poprej ni hotela slišati o kakem skupnem naseljevanju. Zdaj pa beremo v UNRRA-inem taboriščnem listu iz Kufsteina "Camp Kufstein" od 17. septembra ta-le članek o možnosti begunskega naseljevanja v Braziliji. Prinašamo ga, da bodo naši bralci tudi o tem poučeni:

"Te dni se je mudil v Avstriji posebni braziljski poslanec Luiz de Almeida Rogueira Porto, ki je o možnosti naseljevanja v Braziliji dal ta-le pojasnila: "Brazilija je pripravljena v največjem obsegu sprejeti evropske begunce vseh poklicev. Pri razsežnosti 8,500.000 kvadratnih kilometrov šteje braziljsko prebivalstvo le 45,000.000 duš, kar pomeni, da pride le 5 ljudi na kv. kilometer.

Brazilija bi v resnici lahko sprejela ter preskrbovala 200 milijonov ljudi.

Kar se naseljevanja tiče, imamo zdaj dve vrsti naseljencev. V prvo vrsto spadajo naseljenci, ki prihajajo sem po kvotah iz posameznih dežel, ki bodisi posamič ali v skupinah potujejo na svoje stroške ter morajo imeti s seboj najmanj 1000 dolarjev denarja. V drugo skupino pa spada kakih 100.000 beguncev, ki naj pridejo iz Evrope v Brazilijo, da se tako reši begunsko vprašanje v Evropi. Podrobnosti tega množinskega naseljevanja bo določil mednarodni begunski odbor, pri čemer hoče braziljska vlad. beguncem v največji meri biti pripravljena pomagati. Zemljišča, orodje in vse druge življenjske potrebščine hoče Brazilija beguncem sama preskrbeti. Dasi Brazilija za zdaj predvsem želi poljedelskih delavcev in kmetov, vendar ne sme prezreti, da je naseljevanje industrijskega mestnega prebivalstva v Braziliji še bolj najno. Naseljenec, ki se bo naselil na deželi, bo imel med drugim tudi to nalogo, da bo domače prebivalstvo seznanil z novim načinom kmetovanja, gnojenja in paše, hkrati pa bo pomagal dvigati med domačini smisel za zdravje, higieno in vzgojo. Naseljevanje v mestih pa ima namen pospeševati razvijajočo se industrijo ter skrbeti za strokovne moči.

Čeprav Brazilija pridelata 2/3 vse kave na svetu, vendar je enostransko braziljsko poljedelstvo bolj podobno vrtnarstvu. V njem prevladuje kolonijalno gospodarstvo, ki prideluje za izvoz; zato Brazilija sama marsikakih poljedelskih pridelkov ne prideluje sama, marveč jih mora uvažati. Zato je za poljedelske ljudi tukaj dovolj prilike, da pomagajo te vrzeli izpolniti. Najvažnejša industrija v Braziliji je tekstilna ter predilnice bombaža. Razvija pa se tudi umetno svilarstvo. Posebno negujejo zdaj težko industrijo, ki se šele razvija. Ker je v deželi veliko rudnin ter tudi potrebnega premoga, ta dejstva obetajo industriji velik uspeh.

Kar se prebivalstva tiče, je 40% belih, večji del pa so mestici, t. j. mešanči. Občevalni jezik je portugalski, ki ga je vsekakor treba znati. Klimatične razmere so v Braziliji vseh vrst. Evropejci najlažje izhajajo v provincah Sao Paulo, St. Catarina, Parana, Sul de Mato Grosso in Guodiaz, kjer je tudi največ prometnih

zvez. Življenje v velikih mestih pa je drago. Tričlanska družina potrebuje na mesec 100 dolarjev. Navaden industrijski delavec zasluži na mesec 70 - 80 dolarjev, medtem ko strojni inženjer dobi 300 do 500 dolarjev. Nogo ceneje pa je življenje na deželi, kjer si vsak tujec lahko kupi posestvo za neverjetno majhne denarje. Sicer pa velja v Braziliji socialna postava minimalne mezde "splatere minimum", ki varuje delavca, da ga podjetnik ne izkorišča ne pri delu, ne pri plači."

V dveh do 3 mesecih bo na Dunaju v ta namen začel delovati braziljski konzulat, ki bo dajal vse nadaljne informacije glede naseljevanja.

SOVJETI OČITAJO AMERIKI

Londonski list "Daily Telegraph" od 14. sept. podoča:

"Moskovski radio je sinoči ostro napadel ameriške "razsežne ekspanzijske načrte" ter med drugim pravi: "Združene države, hočejo iz vse Amerike zase napraviti strateško postojanko. Vojne sovražnosti so že davno končane, ampak Amerikanci še vedno ustvarjajo v latinski Ameriki svoja oporišča ter jih celo močno razširjajo."

Zakaj neki Združene države hočejo imeti velika oporišča na Islandiji, v Groenlandiji in v latinski Ameriki? Prav isto se godi na Kitajskem, kjer Amerika še vedno drži svoje čete. "Sedaj je resnica, da je Amerika v teh deželah zasedla cele pokrajine."

Izgovor, češ, da je Amerika to storila zato, da štiti ameriške interese, ne bo držal. To kar počenja Amerika, ni nikako ščitenje ameriških interesov, marveč poskus pridobiti si pomorsko in letalsko nadoblast v vseh glavnih pomorskih območjih. To je docela v skladu z ameriškim načrti za svetovno nadoblast, s katerimi se zdaj pečajo ekspanzionistični krogi v Združenih državah.

Bitka pri Arnheimu v filmu

Angleži niso vojaški narod. Zato se po končanih vojnah ne spominjajo radi - svojih zmag, večji vtis napravijo v duši tega naroda udarci in častni porazi, katere opevajo njihove pesmi potomcem v spomin. Tako je bilo dosedaj še po vseh vojnah, tako je tudi po zadnji svetovni vojni. Ne zanimajo jih veliki uspehi in zmage, kakor bitka pri El Alameinu v Afriki ali pa invazija na evropsko celino in hitro napredovanje v Franciji, Belgiji in končno v sami Nemčiji. Pač pa jih zanimajo največje nevarnosti. To opevajo in opisujejo kakor n.pr. umik iz Danquerca in obupni obrambni boj pri Arnheimu.

To angleško miselnost moramo razumeti, da moremo pravilno oceniti pomen novega izvrstnega filma. "Theirs iz the glory". (Njihova je slava), v katerem je režiser Brian Hurst postavil dostojen spomenik 10.000 junaškim-možem, ki so se borili pri Arnheimu ter se jih 8000 od njih ni več vrnilo domov.

Film so snemali eno leto po končanih bojih v Arnheimu. Ruševine in podrtine v ozadju niso napravljene v delavnicah filmskega ateljeja, razstreljene hiše, med katerimi divja boj, je pripravila vojna sama. Sočelujoči niso poklicni igralci, temveč vojaki, padalci, pionirji, sanitajci, ki so se teh bojov v resnici udeležili in kažejo zdaj na platnu svoje doživljaje, žejo in utrujenost, boj in bolečine, v grenkem spoznanju, da se bijejo na izgubljenem položaju. Vsa resnica teh težkih trenutkov je na platnu zvesto upodobljena.

100 DUHOVNIKOV V NEVARNOSTI.

V komunističnem okrožju Severne Kitajske je 100 duhovnikov različnih narodnosti v nevarnosti za svoje življenje, pripoveduje misijonar, ki je od tam pred kratkim pobegnil. So to Kanadci, Belgijci, Poljaki, Slovenci in Hrvatje in Madžari, ki pripadajo provinci Šantung. Katoliška bolnišnica v tej provinci je bila zaprta in njeno osebje aretirano, med temi je en nizozemski in 10 nemških duhovnikov.

LETALO S HAVAJEV ČEZ SEVERNI TEČAJ V KAIRO. Iz Washingtona poročajo, da je 4.t.m. z letališča v Honolulu na Havajih odletela orjaška zračna trdnjava "Pacusan Dreamboat", ki bo neprenehoma letela 10.300 milj daleč čez severni tečaj, nato pa v Kairo. Letela bo 43 ur, in sicer čez Alasko, Labrador, Islandijo, London, Pariz, Italijo do Kaira v Egiptu. Letalo bo vzelo s seboj 600 hektolitrov bencina. Posadka šteje 10 mož.

PREGNAN V SIBIRIJO. Sovjetske oblasti v avstrijski zasedbeni coni so 12.9.1945 kaznovale dr.K. Wilheima na 2 leti izgnanstva v Sibirijo, ker ni izvršil sovjetskega naloga, naj razpusti družbo za upravljanje avstrijske imovine v tej coni. Družba za upravljanje avstrijske imovine je bila ustanovljena od avstrijske vlade in za njenega šefa je bil postavljen omenjeni dr. Wilhelm. Držec se navodil svoje vlade ni upošteval sovjetskega naloga in zato ga je doletela gornja kazen. ("Daily Telegraph", 13.9.1956.)

PREDOR SKOZI NAJVIŠJO GORO V EVROPI. Švicarski prometni minister je pred kratkim objavil v parlamentu, da švicarska vlada proučuje mednarodni načrt za gradnjo 12 km dolgega avtomobilskega predora skozi najvišjo evropsko goro Mont Blanc (4807m). Stroški predora so preračunani na 2 -1/2 milijona funtov šterlingov. Gradili ga bodo v višini 1300 m. Z graditvijo tega predora bo dosežena avto-cesta, ki veže zahodne države v Italijo, skrajšana za 150 km.

NAPREDEK V FOTOGRAFIJI!

Pred kratkim so pričeli uporabljati podvodni fotografski aparat, s katerim je mogoče slikati potopljene ladje. Aparat leži v kovinskem zaboju tesno prevlečen z gumijem. Delovanje prožilca in filma se uravnava električno iz spremilne ladje. Aparat ima lastno skladišče magnezije, ki omogoča zadostno osvetlitev predmeta, ki ga je treba slikati. Ne bo dolgo trajalo, pa bomo lahko v kinu občudovali delo potapljačev pri potopljenih ladjah.

750.000 BESEDI NA MINUTO.

Sedaj šele so objavili iznajdbo Angleža I.L.Boirel-a, enega od pionirjev na polju brezžičnega prenosa slik, ki bo zrevolucionirala celoten brzojavni sistem. Sedaj predajajo pri brzojavljanju črko za črko za hitrostjo kakšnih 120 besed v minuti.

Boirelovem sistemom celoten brzojav fotografirajo in sliko odpošljejo brezžično naprej. V eni sekundi je mogoče odposlati na ta način 25 slik ali v eni minuti 750.000 besed namesto sedanjih 120! Edina neugodnost novega načina brzojavljanja je v tem, da morajo v razdaljah po 75 km zgraditi vmesne posredovalne postaje. To pa nove postaje ne bo zavrlo. Časopisi poročajo, da bodo v kratkem zgradili po vsej Ameriki posredovalne postaje in s tem omogočili praktično uporabo novega načina brzojavljanja.

DOBER TEK! Točasno je tudi v Franciji s prehrano bolj slabo, predvsem manjka svežega mesa. To pomanjkanje je pripeljalo Dujet-a, uspešnega lovca kač in dobavitelja kačjega strupa Pasteurjevemu zavodu na srečno misel. Pravičneje povedano: njegova žena je bila, ki ni mogla gledati, da na eni strani mesa tako manjka, na drugi strani pa se kačje meso katerim se odstrani strap, enostavno meče v tran. Poiskala je star španski recept in pripravila gade v nekakem gulažu. Ta edinstvena jed je tako zaslovela, da je ga.Dujet kmalu lahko postregla navdušenim gostom tudi s "kačjim žganjem", ki ga je tudi pripravila po "lastnem receptu."